

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/511/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113204703
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2113204703.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a členov senátu: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Martin Holíč, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č.k. 8C/175/2013-113 zo dňa 25.02.2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním zamietol návrh žalobcu o náhradu škody v sume 175,- Eur a nemajetkovej ujmy v sume 885,12 Eur a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil s použitím § 3 ods. 1,ods.2,ods.4 písm.a),bod1,§9 ods.1 a2,§15 ods.1,§16 ods.1,§17ods.1,2,§19 ods.1,3 zák. č. 514/2003 Z.z, §44 ods.6 Exekučného poriadku platného do 31.8.2005,§ 238 ods.2 zák. č. 2333/1995 Z.z, §44 ods.7 a8 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.9.2015 a vecne tým, že žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá majetková škoda a nemajetková ujma mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica v exekučnom konaní. Nesprávny úradný postup okresného súdu mal podľa žalobcu spočívať v tom, že nerozhodol o jeho návrhu na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu na zmenu exekútora, súd nepostupoval vo veci sústredene a vydal rozhodnutie až po veľmi dlhej dobe. Žalovaná sa bránila v konaní tvrdením, že vzhľadom na povahu rozhodnutia o zmene exekútora, zákonom ustanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu a nevyhnutnosť vykonať aj iné úkony, nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote stanovenej zákonom považovať za zbytočné prieťahy.

Vychádzajúc z vykonaného dokazovania považoval súd prvého stupňa nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica za neopodstatnený. V sporovom konaní, ktoré je ovládané dispozičnou zásadou platí, že súd je viazaný žalobou a uplatnený nárok je charakterizovaný opísaním skutkových okolností, ktorými žalobca svoj nárok zdôvodňuje, keď skutkovým základom opísaným v žalobe v spojitosti s petitom je potom vymedzený základ nároku uplatneného žalobcom, ktorý je premetom konania.

Žalobca odvodzoval svoj nárok na zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z nesprávneho úradného postupu, ktorého sa mal dopustiť Okresný súd Senica v exekučnom konaní, ktorý Okresný

súd Senica nerozhodol o žiadosti o zmene súdneho exekútora v lehote 30 dní od doručenia návrhu súdu. Súd v danom prípade vychádzal z okolností, že návrh na vykonanie exekúcie bol súdnemu exekútorovi doručený dňa 06.10.2003, čím sa začalo exekučné konanie. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 15.10.2003. Návrh na zmenu exekútora bol exekučnému súdu doručený dňa 22.11.2010. S ohľadom na znenie intertemporálneho ustanovenia § 238 ods. 1 Exekučného poriadku sa na takéto konanie vzťahovala právna úprava platná do 31.08.2005 (podľa ktorej úpravy sa mali dokončiť dovtedy začaté exekučné konania), ktorá neustanovovala povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. K zavedeniu takejto lehoty do právnej úpravy došlo až s účinnosťou od 01.09.2005, pre konania začaté po tomto dátume. Z uvedeného vyplýva, že exekučný súd sa nedopustil nesprávneho úradného postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, keďže právny poriadok mu v predmetnej exekučnej veci nestanovoval povinnosť rozhodnúť o zmene súdneho exekútora do 30 dní od doručenia návrhu. Navyše ani nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu škody (rozhodnutie ÚS SR I. ÚS 16/2002). Z obsahu exekučného spisu vyplýva, že predmetné exekučné konanie bolo vedené na základe exekučného titulu notárskej zápisnice N 883/2003, NZ 48371/2003 zo dňa 16.06.2003, ktorá bola vydaná na základe spotrebiteľskej zmluvy, a to Zmluvy o úvere č. 3260058, uzatvorenej medzi oprávneným a povinným dňa 05.03.2003. Zmluva o úvere zo dňa 05.03.2003 je vzhľadom na svoju povahu a postavenie zmluvných strán pri uzatváraní a plnení zmluvy, zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 Občianskeho zákonníka, a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), pretože špeciálna právna úprava, ktorou sú v danom prípade ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obchodný zákonník. Právna úprava ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 pritom nemá taxatívny charakter (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 157/2012 zo dňa 05.02.2013). Exekučný súd v danom prípade o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora nakoniec ani nerozhodoval, pretože pri opätovnom skúmaní zákonnosti predloženého exekučného titulu dospel k záveru, že predložený exekučný titul, notárska zápisnica N 883/2003, NZ 48371/2003 zo dňa 16.06.2003, zaväzuje povinného na plnenie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi a tiež bol vydaný na základe právneho úkonu, ktorý za povinného urobila neoprávnená osoba. Preto exekučný súd s poukazom na hospodárnosť konania o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora nerozhodoval, ale exekúciu vedenú na základe nezákonného exekučného titulu priamo zastavil. Je pochopiteľné, že nie je potrebné rozhodovať o zmene exekútora, ak existujú okolnosti, ktoré bránia vykonaniu exekúcie a exekúciu je potrebné zastaviť. Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 498/2010, je exekučný súd oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť, pričom exekučný súd tak môže urobiť na návrh účastníka konania, ako aj bez návrhu (§ 58 ods. 1 EP). Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých súd obligatórne alebo fakultatívne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku) upravuje Exekučný poriadok podrobne, okamih kedy tak má alebo môže súd urobiť nie je v ňom explicitne stanovený. Z toho potom možno vyvodit', že súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky. Exekučný súd sa preto správne zaoberal zákonnosťou exekučného titulu, hoci už bolo v predmetnej veci vydané poverenie na vykonanie exekúcie. Keďže dospel k záveru, že predložený exekučný titul zaväzuje povinného na plnenie, ktoré sa prieči dobrým mravom a tiež zistil, že uznanie záväzku v notárskej zápisnici bolo vykonané neoprávnenou osobou, bolo namieste exekučné konanie zastaviť a zbytočne nenavýšovať trovy exekúcie poverovaním nového exekútora. Z hľadiska procesnej ekonómie bolo v predmetnej exekučnej veci neúčelné poverovať exekúciou nového exekútora, pretože tento udelením poverenia môže začať vykonávať úkony, čím by sa zbytočne navyšovali trovy exekúcie. V tomto prípade malo prednosť zastavenie exekúcie vedenej na základe nezákonného exekučného titulu, pre ktorý ani nemalo byť vydané poverenie na vykonanie exekúcie. S poukazom na konkrétne okolnosti prípadu a tiež s poukazom na nález Ústavného súdu SR č.k. III.ÚS 322/2010-37 zo dňa 13.04.2011, týkajúci sa priamo súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, ktorého žiadal oprávnený vykonaním exekúcie v danom prípade poveriť, sa postup Okresného súdu Senica nevyznačuje takým konaním, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieskumy vzhľadom na objektívne dôvody, a to vykonanie potrebných úkonov zo strany súdu nevyhnutných pre rozhodnutie súdu o zmene súdneho exekútora ako aj znovuposúdenie zákonnosti predloženého exekučného titulu. Navyše aj po podaní návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora mal a mohol pôvodný súdny exekútor pokračovať vo vymáhaní pohľadávky od povinného, na ktorú mal poverenie v záujme zachovania kontinuity konania.

Z obsahu exekučného spisu navyše nevyplýva, že by sa oprávnený akýmkoľvek spôsobom skoršieho rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora domáhal. V exekučnom spise nie sú žiadne žiadosti oprávneného o postup v konaní, urgencie, či sťažnosti ako žalobca uvádzal nepravdivo vo svojich písomných vyjadreniach v tomto konaní.

Ohľadne prípadného prieťahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prieťahu v konaní, nerozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v súčasnom znení by len takéto podklady boli relevantné pre priznanie náhrady škody. Citované ustanovenie je platné od 01.01.2013. Návrh bol podaný v roku 2012, súd však má za to, že predmetné ustanovenie možno brať do úvahy ako výklad pôvodného ustanovenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. platného v čase podania návrhu na vydanie poverenia a začatia tohto konania. Žalobca sa vo svojich žalobách v podstate domáha, aby okresný súd opätovne preskúmaval rozhodnutia okresných súdov v exekučnom konaní. Pokiaľ by však všeobecné súdy, pričom vecne príslušnými by v prvom stupni boli okresné súdy, preskúmavali postup iných všeobecných súdov, mohol by tento postup smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve, nakoľko v prípade, ak by sa prieťahov dopustil súd vyššieho stupňa, jeho postup by preskúmaval okresný súd, teda súd nižšieho stupňa. Všeobecný súd teda môže rozhodnúť o priznaní náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. až v prípade, ak už oprávnený orgán rozhodol o existencii prieťahov v konaní. Absenciou predmetného rozhodnutia oprávneného orgánu o existencii prieťahov, nebola splnená základná podmienka pre rozhodnutie o náhrade škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci. Žalobca nepreukázal, že by v konaní exekučného súdu boli príslušným orgánom konštatované prieťahy, pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody takýmto orgánom nie je.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Súd však úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy v tomto konaní nevznikli.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal včas odvolanie žalobca, navrhol rozsudok zrušiť, vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že postupom súdu prvého stupňa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, ďalej, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a tiež, že neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvého stupňa podľa neho rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou (obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení zákona č. 412/2012 Z.z.), hoci interpretácia hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti aj založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti aj po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, nie je možná. Uplatnením opačného názoru de iure aj de facto došlo k aplikácii princípu priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súdu prvého stupňa tiež vytkol, že vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkovi nevznikol stav právnej neistoty a len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol návrh na znalecké dokazovanie (čím mu znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku a rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave). Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie, pričom súd prvého stupňa svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase). Zodpovednosť štátu podľa uvedenej judikatúry vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory, napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, keď je to najmä štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote. Ďalej uviedol, že predložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., znalecký posudok č. 1, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave, ktorým je preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku a to v posudku určenej výške. Súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom. Tiež namietal, že súdu, ak bol doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na

zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 9Co/174/2014. S poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu a vytknuté procesné chyby žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej „O.s.p.“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvostupňového súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu sa potom žiada dodať už len nasledovné:

Z obsahu exekučného spisu Okresného súdu Senica sp. zn. 7Er/319/2003, oboznámením sa so znaleckým posudkom Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014 ako i ostatným spisovým materiálom a zistil skutkový stav, s ktorým odvolací súd súhlasí.

Návrh na vykonanie exekúcie bol podaný súdnej exekútorke Bc. Márii Krasňanovej 06.10.2003. Dňa 15.10.2003 podala súdna exekútorka na Okresný súd Senica žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávnenej Pohotovosť, s.r.o. proti povinnému X. A. na vymoženie istiny 617,07 Eur (18.590,- Sk) s príslušenstvom na základe exekučného titulu Notárskej zápisnice napísanej v Notárskom úrade notára JUDr. Ondreja Ďuriača, so sídlom v Partizánskom, Generála Svobodu 1069/4, dňa 16.06.2003 pod č. N 883/2003, NZ 48371/2003. Poverenie bolo vydané dňa 24.10.2003. Podaním doručeným exekučnému súdu dňa 22.11.2010 požiadal oprávnený o zmenu súdneho exekútora. Okresný súd Dunajská Streda uznesením z 27.03.2012 č.k. 7Er/319/2003-21 exekučné konanie zastavil a rozhodol o trovách exekúcie.

Zo znaleckého posudku Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 1/2014 vyplýva, že na základe vykonanej analýzy mzdových nákladov, nákladov na poštovné, telekomunikačné služby, tlač a úpravu informačného systému znalecký kolektív realizoval výpočet majetkovej ujmy nasledovne:

- žaloby NZP a NP spolu 30,76 Eur,
- žaloby ZE spolu 31,68 Eur.

Odvolací súd súhlasí s tvrdením, že súd nerozhodol v zákonnej lehote o zmene súdneho exekútora, ale v zhode s názorom súdu prvého stupňa je názoru, že exekučný súd vo veci vykonal úkony, ktoré boli potrebné a vo veci konal priebežne. Taktiež odvolací súd zdieľa názor exekučného súdu, že exekučné konanie bolo potrebné zastaviť, čo malo samozrejme prednosť pred rozhodnutím o zmene súdneho exekútora.

Odvolací súd je viazaný odvolacími dôvodmi. Záver súdu prvého stupňa však v odvolaní nebol napadnutý žiadnymi konkrétnymi dôvodmi a dôvody odvolania v podstate ani nekorešpondujú s odôvodnením napadnutého rozsudku. Odvolací súd sa preto ani nemá ako vysporiadať s odvolacími

argumentmi, keďže tieto nereflektujú na dôvody, pre ktoré súd žalobu zamietol a preto ani nemá čo podstatné k odôvodneniu prvostupňového rozsudku dodať.

S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd s použitím § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok, včítane správneho výroku o náhrade trov konania, (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého) potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pričom v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si náhradu návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.